

04. (В)
дэмж
Ше г
пет
тухай
хадаа
наша,
ээтэй
СССР
хан

Сэбэр пар—үндэр ургасын үндэнэ һуури мүн

Бүрэт сэбэр пар хахалалга гэсхэ үндэр агротехникын шухаарилтануудай нэгэнининь байна. Республикын эрхэ байдалдаа сэбэр пар болбол хурьһандэ шингэ байгуулла ба тэвэниэ барилдаана гээшэ шуула юм. Гадна, сэбэр пар хадаа газарай хурьһандэ хамтар шинг ноёто бариха хэрэгтэ үүрэгтэй бэша, харин полинта бодог буртга үбэнгүүдээ хамтар, шэмэтэ асэгээр хангаха тэрэ тон ехэ туһатай байна.

Сэбэр пар ургасын дээшлүүлхэ тарилгы агротехническэ богино хурьһандэ явагчдаа хамтар шуула байбашье һазын, республикын олонхи аймгууд ехэ түхэмаришье бүгэе по хуулиаринуудай хойто тээ юм, эрхим болзорнуудыс үндэр байха юм. 1946 ондо республикын колхозуудай хахалһан 166 гектар парай миин 9080 тонн май соо хахалагдаһан үеэ һэн. Мухаршэбэрий, Зэдын, Ямарнайн, Прибайкальска, аймгууд эртын пар хахалгыс илангад хамтар унжагайруулаһан байгаа.

Эртын парныс оройтуулга хадаа үнэ хойнохоо хаа саг соонь шуула арга олоогүй, полинта үбэнгүүд усадхаха ябадалгагүй байха юм. Недоно бүгэе хахалагдаһан парыс хоёрдохе хахалга түсэб миин 61 процент дүүрһэн һэн. Мүн культуривадис хэрэг оройдоо 20 процент дүүргэтэй байгаа. Кяхтын, Торинин, Баргатайн, Кузрын, Зэдын аймгуудын парай саашанхи элдүүлгыс үнэ хангалтагүйгээр үнтэргэһэн байха юм.

Тимэһээ дээрэ дурсагдаһа ба бүсэд аймгуудай олонхи колхозууд мүнөө жэлдэ хабарай тарилтын үеэ тээ параа дахад хахалха баар болоһон байна. Энэ хадаа хабарай тарилгы хуулиар унжагайруулаха, хурьһандэ шинг ноётогөө гэсхэ ургасын доошолуулла ябадалга үнэһэн.

1947 ондо республикын аймаг, колхоз, МТС бүхэн үндэр ургасын шуула эрхим шаңартай пар саг соонь хахалха еһотой. Олонхон хүдээ үедэ хуули үнэһэн хүдээ ажал хурьһандэ дэбжүүлхэ хамжээнуудыс ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февралын Пленумын тогтоолоо үнэһэн Бүрэт-Монголой Онкөөн VII Пленум болбол 1948 онһоо эхлэжэ, яровой культурануудай тарилгы пар ба намарай пар дээрэ, орой бүгэе шанимгыс иматгал хоёр хабарай хахалагдажа, онсо байнаар үнэһэн пар дээрэ тариха зохио тохойһон байна.

Республикын колхозууд энэ жэлдэ 15 миинган гектар пар хахалха ба тэвэниэ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февралын мунгөөр байгуулагдаһан болзорнуудын 20-до дүүргэһе еһотой. Зүдү үедэ парыс заатагуй 2—3 дахин түсэб бэсээр культуривадиса, эр дахин хахалха байна.

Мүнөө пар хахалха эрхим болзорнууд үнэһэн байһан болобошье, эрхэн аймгуудай партийна, советскэ түсэб ажалай оргонууд энэ шуула хүдэлмэришье эхилэнгүй, урхалга алуунуудыс дахад дабжага байха юм. Алар мүнөөдэр хүртээр республикын динлэнхи колхозууд энэ гектар пар хахалагуй, энэ түдмэришье нэгэһеэ плуг ба трактор элдэгүй байһаар.

Байкало-Кузрын, Иволгын, Түнхэнэй, Кяхтын аймгуудта хамта эр орой 400—500 гектар пар хахалагдаһан байна. Гэбэшье, энэ ай-

магуудай бүгэе колхозууд пар хахалгыс эхлэжэүдү байха юм. Бэшэ аймгууд тоондо орохо пар хахалагуй.

Эртын сэбэр пар үндэр ургасын үндэнэ һуури гэжэ айһа ойлгоһон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд эртын ороһото культурануудай тарилгыс дүүргэһэн бүгэе мүнөө плугуудаа пар хахалагда табья. Иволгын аймгад «Осоавиахим» колхоз эртын ороһото культурануудай тарилгыс майн 5-да дүүргэһээр пар хахалагда бүгэе 36 морин плугаа гаргаа. Тээ Кузрын, Яруунын, Торинин аймгуудай олоһон колхозууд ороһото культурануудай эртын тарилгыс майн түрүүшүн 10 хонгос соо дүүргэһэн аад, аяр мүнөө хүртээр параа хахалжа эхилэжэүдү байһаар. Энэ юу харуулаб гэжээ, олонхи аймгуудай партийна, советскэ, хүдээ ажалай оргонуудай хүтэлбэрилэгшэд эр зүгөөс эрхэ жэлэй үндэр ургасын түлөө үсөө хүсэд тэмсээгүй байһынен эршээлээ.

Республикын машинно-тракторна станцинууд сэбэр пар хахалха, ябадалга гол үүргэтэй байна. Гэбэшье, динлэнхи МТС-үүд энэ үүргээс бэелүүлэнгүй, колхозуудай баталһан догоровоо хазагайруулааар хэдэжэ байха юм. Кабанскын, Тарбагатайн, Жиримска, Курбын МТС-үүд хабарай тарилгын түсэбэс бэшэ МТС-үүд дээрээр дүүргэжэ байһан болобошье, харьятаа колхозуудаараа пар хахалжа эхилэжэүдү байна. Машинно-тракторна станцинуудай олонхи хүтэлбэрилэгшэд тракторна паркыс хабарай тарилгыс хүдэлмэришье үедэ бүгэе хүсөөршье дүүрэн хэрэглэжэ тушаа хүсэд оролодоо гаргангай. Ушарын хадаа мүнөө хүртээр олонхи МТС-үүд тракторнууд поли дээрэ үүр тухарын сүүдэ соо хүдэлмэришьеүдү байха юм. Тинхалээр тарилга унжагайруулагдажа, пар хахалгаа хаата.

Республикын партийна, советскэ, хүдээ ажалай оргонууд болон колхоз, МТС-үүдэй түрүүшүн шуула зорилгонуудай нэгэн хадаа эрхим шаңартай пар хаа саг соонь бэлдэхэ ябадал болонго. Колхоз бүхэн тарилгыс дүүргэһэн дары бүгэе хүсөө пар хахалагдаа элсүүлжэ, байгуулагдаһан түсэбэс заатагуй саг болзор соонь дүүргэжэ уялгатай.

Пар хахалжа байһан трактористнууд ба колхозникууд дунда социалистическэ мурсыс улам үргэһөн дэлгэрүүлэн, тэднэрэй бээдэ абаһан уялгануудыс заатагуй дүүргүүлжэ ябадал партийна организацинуудай аруун уялган мүн. Тэрэнтэй хамта, колхозникууд ба трактористнууд дунда политическо-ниинтын хүдэлмэришье һайнаар абуулха, тэднэрэе культурно-болбосон байра байдал ба бусад хэрэгсэлнүүдээр хангаха шуула.

Аймагуудай хүдөө ажалай таһагууд ба тэрэнэй мэргэжэлтэд пар хахалгалгыс сэхэ хүтэлбэриллэн, агротехническэ нотаг бүхэнхэ аруунаар сахижа уялгатай. Газарыс далаңдуулжа, гүйхэһөөр хахалһан тракторист гү, али колхознигой байбэл тэрэ доронь хүдэлмэришье голожо, дахад хахалуулаха хэрэгтэй.

Сталинска дүрбэхэ табанжаллэй түсэбээр хүдөө ажалай урла табиглаһан гүн эхэ зорилгонуудыс бэелүүлхын тулада эрхим шаңартай пар бэлдэхэһын түлөө үнэ сэхэ колхознигой ба МТС-эй хүдэлмэришье бүхэн эршэмтэйгээр оролохо байһанын мээжээ. Эрхэ жэлэ үндэр баян ургасын хуряаһын тулада эрхим шаңартай пар бэлдэхээ, тэрэнэ саашанхи элдүүлгыс һайнаар үнтэргэһын түлөө бүгэе хабаа элсүүлэе!

Мүнөө пар хахалха эрчим болзорнууд үнэһэн байһан болобошье, эрхэн аймгуудай партийна, советскэ түсэб ажалай оргонууд энэ шуула хүдэлмэришье эхилэнгүй, урхалга алуунуудыс дахад дабжага байха юм. Алар мүнөөдэр хүртээр республикын динлэнхи колхозууд энэ гектар пар хахалагуй, энэ түдмэришье нэгэһеэ плуг ба трактор элдэгүй байһаар.

Урьһаламна тарилгыс түрүүшүүдыс элсүүлжэ

СССР-эй арадай ажахыс һэргэһэн, доохо ба хүгжөөхэ Гүрэнэй хоёр урьһаламжа тарааха ябадалга хахалһан дунда нингэ-политическэ түдмэришье үргэһөн дэлгэрүүлжэ, энэ бэлдэхэһе һайнаар абуулаһан ашаар Түнхэнэй, Сэлэнтын ай- шуудта ба Улан-Удэ городо урьһаламжа тараалга түрүүшын үдэр аамжалтатайгаар дүүргэһэн байна.

Түнхэнэй аймагта урьһаламжа тарилгыс хараалагдаһанда орходоо хүдэлмэришье ба албахаагшад дунда 107,7 процент, колхозникуудай дунда 107,7 процент тараагдажа, гар дээрэ 291 миинган түхэриг гэхэ гү, энэ бүгэе захидһан урьһаламжа, сэбэр мүнөөр оруулагдаһан байха юм.

Сэлэнтын аймагта урьһаламжа түдэлмэришье ба албахаагшад 109 процент, колхозникуудай—100,8 процентдэ захиддажа, 501 миинган түхэриг сэбэр мүнөөр оруулагда. Мүн Улан-Удэ городо урьһаламжа тараахаар хараалагдаһан тоо түрүүшын үдэр соо 109,3 процент дүүрэ. Тимэ дээрһээ ВМАССР-эй Министруудэй Совет болбол Түнхэнэй, Сэлэнтын ба Улан-Удын районуудай гүйсэдкомундта урьһаламжа тараалаг байр шалгарһан финансын хүдэлмэришье ба эрхэмтэдье шагнаһын тула табатабан миинган түхэригэй нэгэһеэ шан урхэ гэжэ тогтообо.

ТАРИЛГЫН ШАНАРЫЕ ТОН НАРИНААР САХИХА!

Түнхэнэй, Заиграйн аймагууд агротехническэ эбдэхэ ябадалга хэдэ болтор үргэлжэлүүлхэ юм?

Залуушуулай хүсэн ЗАЛИРШАГҮЙ

Кабанскын аймагта залуушуудай дунда социалистическэ мурсыс үргэһөн дэлгэрэнхэй. Залуушуул аймагта мурсысэһа хабаадахага гадна, тракторна 3 бригада республиканска мурсысэндэ оролохо. Аймаг дотор 125 залуу плутшад ба 14 селендүүд үндэр ургасын абахын түлөө оролдоһотойгээр хүдэлмэрилжэ байна.

Залуу плутшад Суранов, Емельянов, Зорин гэсхэд нормоо 110-130 процент хүртээр һайн шаңартайгаар дүүргэһэн. Мүн борнойшон Иевский нормоо 115 процент хүргэһэн. Залуу трактористнууд нүхэ Поломошин, Сорин гэсхэд ажалай үндэр бүтээһын эрхим жэшээ харуула. Полизо гаража хүдэлмэрилжэ тухай нүхэр Мезенцовгай үсхэл аймагта компомолсуудээр халуунчаар утгагша. Сельсоведэй секретарь байһан Зорин гэсхэ тарянажалай бригадада ошожо хүдэлжэ. Мүн нүхэр Бурдаковска хадаа МТФ-дэ хүдэлмэрилжэ ошобо.

Тарилгыс удааруула, агротехническэ хазагайруулна

КЫРЕН. (Телефоноср абаба). «Память Ильича» колхоз тарилгаар Түнхэн соо эгээл гээгжэ ябана. 248 гектарта эртын тарилга хэхээ, оройгоо 100 гектар гарад байна. Тийһэн муртөө тарилгыс муу шаңартайгаар хэжэ, агротехническэ бүдүүлгээр хазагайруулаһан байха юм. 100 гектарта шанинсэ тарихадаа үрһынен далантуулжа хахалһан газар дээрэ миин 3—4 сантиметр гүнзэггээр хаяһан байна. Тимэһээ үрһынын шоройдо хүсэд булагдангуй, миин хэбтэжэ байха юм. Тээ, тарилгын агротехническэ нимэ ехээр хазагайруулаһан селсэхэд Ухеев, Базаров гэсхэд колхозой правлени ямарыс хэмжээ абаагүй байна.

Гадна, энэ колхоз сортовой шанинсын үрһыс рэоовой үрһэнтэй холонго тарилга байха юм.

«Память Ильича» колхозойхойн хабарай тарилгыс үдээрүлжа, мүн агротехническэ хазагайруулжа байһан шалтаган юуб гэжээ, түбхын тү-

рүүндэ тэндэ ажалай эмхидхэл болон жааг заршамай булаар табиглаһаа болонго. Зарим бригада, эвононуудта доторой гуримыс байгуулагдагуй байха юм. Тимэһээ хүдэлмэришье һубаража гээгжэ гараха, эрхэ орохо ябадалнууд үсөөн бэшэ үзэгдэжэ байна. Хүдэлмэришье үдэрэн хэрэглэжэүд дээрһээ олонхи колхозникуудын үдэрһынгөө нормонуудыс дүүргэжэүдү байха юм.

Тээ, колхозой правлени энэ бүгэе хууунуудаа, усадажа, тарилгыс шаңагдаха талаар эрх хэмжээ абахын түлөө оролодоггүй байна. Зарим членүүд поли дээгүүр хүдэлмэрилжэ байһан колхозникуудай ажалыс шалтагдагуй, тэднэрэ заабар болон туһаламжашье үздүүлжэүдү байха юм. Тимэ болоһолоор зарим гээгжэңги колхозникууд нинтын ажалда муугаар ханджа, хахалгаа болон тарилгыс шаңар муугайгаар үнгэргэжэ байна.

Г. Дармаев.

СРОЙН ТАРИЛГА ДЭЭРЭ

Сэлэнтын аймагта Кировэй һарамжэтэ колхозойнд хабарай полевои хүдэлмэришье эршэмтэйгээр эхилжэ, 380 га ороһото культурануудай эртын тарилгыс дүүргэжэ байна. Хабарай тарилгада хамсыгаа шаман ороһотон плутшад Ц. Раднаев, Н. Чойдорос ба бусад оройн тарилга хэхэ газар хахалха зуураа, үдэрһынгөө нормонуудыс 108—110 процент хүртээр дүүргэжэ байха юм.

Д. Будаев.

Аймагта эрхэ хуураһан

Ундэр ургасын түлөө залуу колхозникууд залившагуй хүсэл зоригтойгоор тэмсэжэ байна.

Н. Малыгин.

Огородой элбэг ургасын түлөө

Закаменай аймагта «Большевник» колхозой член Очир Самсуев гэсх. табанжаллэй хуудаса соо огородой бригадын бригадир Күйлэмэрилжэ байна. Анхан түрүүнхэ хойшо нүхэр Самсуев огородой хүдэлмэришье дүүрхэллэй байһан аад, дүтэ шадал Оршолом Михайловска сельсоведэй та- нил орад үбэгдөө заабар заршам абажа, мүнөө аймаг соогоо суута огородник болонхой.

Үнтэргэжэ жэлдэ энэ колхоз болбол колхозникуудай ажалта дүртэ 150 центнер капуста, 55 центнер морковь, 6 центнер һонгино хубаажа үгэжэ байна. Тэрэһээ гадуур колхозно рынок дээрэ 57 миинган түхэриг огородой элдэб эдэ хуудалжа, колхозно оршо оруулаһан байха юм.

Нүхэр Самсуев 1947 ондо га бурхөө 140 центнер капуста, 120 центнер огурцы абаха уялга абаа.

Тэрэһэлэн 1947 ондо үнгэрлэжэ жэлэйнгэ түсэбэс хоер дабхаараа үдүүлэн гүрөөдэ овошье тушаада уялга абаа юм.

Мүнөө партията хуулаһан һонгино һайнаар ургэжэ байна. Мэһэ һая батун һонгино колхозно рынок

тээрэ гаргажа худалдаа, хоер мянган гүдэрһэй олоо оруулба.

Заха хольн Закаменай аймагта анхан түрүүнхэ нааша огородой нүхэр ургасы үзэгүй байһан аад, мүнөө элдэйд ехэ хууоу байна. ВКП(б)-гэй Закаменай айкомой на- гэдхлэ секретарь нүхэр Марков парти- нита бригадир ургэжэ байһан бату- н һонгино тарихадаа эхэ баясан.

—Иймэл үндэр ургасыс хүдэлмэришье тээ, огородниг Очир Самсуевай тарилгыс шаңгаар барад, хүдэлмэришье улам һайнаар танлсаа, магтан дээрэн ошоо һэн. Унхэроошье нүхэр Самсуевай хүдэлмэришье тарихадаа хүн бүхэнэй уршамаар байна.

Нүхэр Самсуев абаһан уялгана эрхэн шаңартайгаар дүүрхэлхын тулада бригадын членүүдэй ажалыс һайнаар эмхидхэнэ. Огородно бригатайн түрүүшүүл Норбова Дылержа, Аюшеева Дарина, Цышевлюча Балытгай ба бусад ажал дээрэ байдаха урхад һайно, энэ хуудалга мартажархед, унхэһэн малгытаа абаха сабагайгээр хүдэлмэрилдэһын үнэһэн байна.

А. Шадаев, А. Хазагаев.

Агроном Баженов шаңарыс сахиһагуй

ЗАЙГРАЕВО. (Телефоноср абаба).

«18 партсезд» колхоз аймагта гомохон колхозуудай нэгэнининь юм. Тус колхоз мүнөө жэлдэ 1000 һайса гаран гектарта яровой тарилга хэхэ байна. Гол түлөө тарянажал ар- хилдэг энэ колхозой хабарай тарилгыс агротехническэ эрхим шаңар- тыйгаар, богони болзор соо үнэ- гэржэ хэрэгтэнэ тандак райсемхо- зой агроном нүхэр Баженов эхлэн туһаламжа үзүүлжэ уялгатай байгаа. Гэбэшье, агроном Баженов өөрынгөө үүргэс дүүргэжэ шадагуй байха юм, Энэниэ юугээр баримталха га- хал, агроном Баженовай ажалуудад «18 партсезд» колхоздо тарилгын агротехническэ бүдүүлгээр хазагай- руулаһан ябадал үзэгдэбэ. Гэбэл, тус колхозой член нүхэр Спиридоновой хүтэлбэрилжэ тарянажалай бригада гурбан гектар газарта кондициноно бэшэ үрһөөр тарилга хабан байгаа. Мүн зарим бригадануудын газарад далантайгаар, гүйхэнээр хахалһан байха юм.

Тээ, агротехническэ нимэ бүдүүлгээр хазагайруулжа байһанын агро- ном Баженов юушье харангүй, һа- наа амар һуужа байна.

Гадна, дээрхи колхоз ороһото культурануудай эртын тарилгыс хуудас удааруулжа байха юм. 1250 гектар шанинсэ ба ярица тариха тү- сэхэтэй аад, тэрэнэ мэһэ һая болтор хахалашьдү байгаа.

Хабарай тарилгыс нятэрэ улаа- руулжа, агротехническэ хазагайруул- жа байһан ябальыс харан мээнтэй байха гэсхэ агроном гэнэн хүдэлмэ- нэрэе харюулагуй хэрэг болоно.

М. Павлов.

АЖАЛАЙ ЗҮБ ЭМХИДХЭЛ ХЭРЭГТЭЙ

Ш. И. ФРОЛОВ, Түнхэнэй аймагта „Улаан Шанай“ гэжэ колхозой түрүүлгэһе

Мүнөө манай колхозникууд тээхэ тарилгаар дунгүй ажалан тангилн ажаллажа байна. Артелин бүгэе членүүд ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февралыс Пленумын тогтоолыс хэрэг дээр- нь нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхын түлөө шармайн тэмсэнэ.

Энэ гүн эхэ урхадтай тогтоолыс бэелүүлхээ колхозникууд ажалай жааг заршам болон эмхидхэлэс бүри һайжаруулаха хэрэгтэй гэжэ ходоос баяцаг бн. Тэрэһээ гадна, малжал- лай фермэ, тарянажалай бригада, эвонэ бүхээр тоо бүрдэхэлэ зүбөөр табиха хэрэгтэ саг үртэлжэ туһалаг, тэрэниэ өөрөө шалгада байһан. Тушаажа абаһан ажаллаа колхозникууд аямарта ханжаа байгын ходо- долоо хаража, дутуу зүйлшүүдыс оло- доло тодо һонор заабар үгдэг ба зар эмсэг болон адуу моридто эвон бусаар ханжаһан ябадалыс тэрэ доронь өлчүүдэгдэһн.

Ажал хүдэлмэришье дүүрхэлхын сүүл- луу дээрэ зүбшэн хэлсэгтэжэ, түрүү- шүүдыс уршауулаха, гээгжэдье ур- гашьан татажа хэмжээнүүд манай колхоздо хододо абагда байгаа.

Би энэ колхозыс хүтэлбэрилжэ эхил- һээр аяр 15 жэл болооб. Тинхэ зуу- раа, тарянажалыс һайжаруулжа, үн- дэр ургасын туһалгын шуула арга нү- дэсэл хадаа газарыс һайн шаңаргай

гар элдүүлжэ ба шингтэй байлагаа ябадал болоно гэжэ бидео баримта- нууд дээрһэс мэлэнб. Тимэһээ ма- най колхозникууд 1947 оной хабарай тарилга һайнаар бэлдэжэ, үндэр ургасы абахын түлөө өсөөс сусаа- гүйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Мэһэ һайхан болоһон туршалтын гаралгын болоходо, манай колхоз эвэ жэлэй тарилгада бэлдэхэлэ эрхим шаңартай- гаар дүүргэһэн байба.

Манай колхоз болбол тарилгын урла тээхэ элдүүлгыс эмхидхээр абуулжа, эртын борнойлгыс дүүр- жээ байна. Эртын ороһото культу- раныудыс тариха эхлэбэн. 1947 оной хабарай тарилга бэлдэхэлэ бүгэе колхозникууд, МТС-үүд, сохо- зуу ба бүхэ тарянажал айагынүд- тай саг соонь дүүргэжэ ябадал, хабарай тарилгын хүдэлмэришье ам- жалтайгаар үнгэржэ ябадал хадаа шуулаһын шуулаа политическэ ба ажахын шаңартай зорилго мүн гэжэ гэжэ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Плену- ми тоолоно.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февралыс Пленумын энэ арилгыс бидэ колхоз- нууд нэрэтэй түрэтэйгээр дүүргэжэ булгада баян талын гвардеец боло- лыс хүсэбэһи.

Артелин ажахыс улам хүгжүүлэн амжалта туулаһын тулада эмгалд ажаллэй эгэ эмхидхэл заргэтэй. Тим- мэз хүдэлмэришье түсэбэ үлдэбэр дүр зүбөр хубаарлан табжа кол- зони гүдэй жааг зар ламыс доторой гуримыс шаңгаар сахижа, тэднэрэй ажалыс түсэбэй еһоор зүбөөр эмхид- хэ ябадал тоо шуула байгаа.

Хорин аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудай, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй ба хүдөө ажалай мэргэжэлтэдэй абхан СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ УЯЛГАНУУДЬАА

Хорин аймагай колхознигууд, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажалай мэргэжэлтэд бидэнэр Агуу-еж Октябрыска социалистическэ революци 30 жилэй ойг хүндэлдэлэ Бүхэсөүзэ социалистическэ мүрхсөөн оролсохо зуураа, жиме уялганууды абанабди гэбэл:

1. Орооһото культурануудай тарилгын ургасын хэвэлдүүлжэ 5,551 гектар газаргаа гы бүрүн 60 пүүд гаряа, 223 га газаргаа гектар бүрүн 600 пүүд хартааба, 125 га огородо гектар бүрүн 600 пүүд овощь, 32,500 га сабшалангаа гектар бүрүн 10,5 центнер үбэ суглуулжа абахабди.

2. Малажалые хүтжөөхэ гүрэнэй түсэбэ эбэртэ бодо малаар 189 толгой, хони ямаадаар 663 толгой, гахайнуулар 140 толгой, адуу мориноор 211 толгой хүртэр үлүүлэн дүүргэжэ ба наамхай үнээн бүхэнһөө 750 литр һу нааха болоно.

3. Түрүү колхозууд нимэ уялганууды абхан байна гэбэл:

Шмитын нэрэмжэтэ колхоз 172 га тарилганаа гектар бүрүн 72 пүүд шанинсэ, 600 пүүд хартааба, 600 пүүд овощь болон, 641 гектар сабшалангаа га бүрүн 10,5 центнер үбэ абаха. Малажалые хүтжөөхэ гүрэнэй түсэбэ адуу мориноор 3 толгой, хони ямаадаар 12 толгой, гахайнуулар 4 толгой хүртэр үлүүлэн дүүргэжэ ба наамхай үнээн бүхэнһөө 750 литр һу нааха гэбэ.

Чапаевый нэрэмжэтэ колхоз 106 гектар газаргаа га бүрүн 72 пүүд шанинсэ, 155 га газаргаа га бүрүн 60 пүүд овощь, гектар бүрүн 600 пүүд хартааба, 600 пүүд овощь, 900 га сабшалангаа гектар бүрүн 10,5 центнер үбэ суглуулжа абаха. Малажал хүтжөөхэ гүрэнэй түсэбэ адуу мориноор 10 толгой, хони ямаадаар 14 толгой, гахайнуулар 78 толгой хүртэр үлүүлэн дүүргэжэ

Ба наамхай үнээн бүхэнһөө 750 литр һу нааха гэбэ.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз 123 га газаргаа гектар бүрүн 60 пүүд шанинсэ, гектар бүрүн 600 пүүд хартааба ба 600 пүүд овощь, 2,517 гектар сабшалангаа га бүрүн 10,5 центнер үбэ хурхала; малажал хүтжөөхэ гүрэнэй түсэбэ адуу мориноор 19 толгой, эбэртэ бодо малаар 29 толгой, гахайнуулар 8 толгой хүртэр үлүүлэн дүүргэжэ ба наамхай үнээн бүхэнһөө 150 литр һу нааха гэбэн байна.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз 219 га газаргаа гектар бүрүн 60 пүүд шанинсэ, 129 га газаргаа гектар бүрүн 60 пүүд овощь, гектар бүрүн 600 пүүд хартааба ба 600 пүүд овощь, 1997 гектар сабшалангаа 10,5 центнер үбэ суглуулжа абаха; малажал хүтжөөхэ гүрэнэй түсэбэ адуу мориноор 25 толгой, эбэртэ бодо малаар 39 толгой, хони ямаадаар 72 толгой, гахайнуулар 5 толгой хүртэр үлүүлэн дүүргэжэ ба наамхай үнээн бүхэнһөө 750 литр һу нааха гэбэ.

4. Аймагай үлэгшэ колхозууд орооһото культурануудай тарилгын гектар бүхэнһөө 60 пүүд таряа, 600 пүүд хартааба, 600 пүүд овощь, 10,5 центнер үбэ суглуулжа абаха ба малажал хүтжөөхэ гүрэнэй түсэбэ адуу мориноор 3 толгой, хони ямаадаар 12 толгой, гахайнуулар 4 толгой хүртэр үлүүлэн дүүргэжэ ба наамхай үнээн бүхэнһөө 750 литр һу нааха гэбэ.

5. Түрүү бригаданууд ба звенонууд аялгэтар даялгадаан бүхы тарилгын гектар дээрһээ ады шанинсэ ургасын абаха гэбэ:

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозо нүхэр Чимитовый звенэ гектар бүрүн 180 пүүд шанинсэ.

«Перспектива» колхозой нүхэр Мартыновый звенэ гектар бүрүн 180 пүүд шанинсэ ба 1,500 пүүд хартааба.

«Планта» колхозо нүхэр Челомезовый звенэ гектар бүрүн 120 пүүд шанинсэ, 180 пүүд ярница.

«Штанин» колхозо нүхэр Машановый звенэ гектар бүрүн 120 пүүд шанинсэ.

6. Бүхы колхозуудты үбэ энгэе тариха зүб севооборотто хүсэд орохо ба 360 гектар газарта олош жэжэй үбэ ногоо тариха ябадалы хангахы.

7. Аймагай машинно-тракторна станцинууд тракторна хүдэлмэрини түсэбэ 10 процент хүртэр үлүүлэн дүүргэжэ, тракторна бригада бүхэндэ халаанайгаа нормые болон түсэбэй ехоор ургасын абаха даалгабаря дүүргэжэ ябадалы хаа саг соонь хангахы.

8. Урһаный участогууд дээрэ болон овощь, хартаабаан бүхы тарилга дээрэ борнойлобо ба культурицилгэ хэжэ, нэмэлтэ тэжэл үбэ ябадалы хаа саг соонь хангахы.

9. Ургасын хурхалы бодовшон болжэ сра гэлтүнэйгээр үнэргэжэ. Гүрэнэ таряа ба малажалы продуктнууды тусхалы уялганууды Октябрыска социалистическэ революци 30 жилэй ой болтор дүүргэжэ.

10. Малажалда хэрэгтэй тэжэлэй бая багы база байгуулыны зорилтоор эбэртэ бодо малай толгой бүхэнһөө 26 центнер, хоньхо—4,5 центнер, морино—35 центнер хүртэжэ жэжэтэйгээр бүдүүн тэжэл бэлдэхэ болон. Тиньш тундла сабшалан хятаалгаа найжаруула тундла ямаа хүдэлмэринүүды хэжэ габал: 1500 гектар сабшалан унаха, 9,000 гектар газар дээрхи шулу ба бог бургатууды сэрбэрлэжэ, 900 га газарта үтэ бууса би болгохо байна.

11. Гүрэнэ таргын найн мяха тундлаа тундла 1500 толгой хүртэжэ үдэй гурта ба 6,500 толгой тондой отаранууды эмхэдхэ тэдэниэ бэлтгэри дээрэ ябуулжа таргалуулжа гэбэ.

АЙМСЕМХОЗУУДА ТУРШАЛГЫН ХҮДЭЛМЭРИ ЭМХИДХЭДЭХЭН

«Дайны үгэдэ үеэ хүдөө ажылы хүтжөөн дөбжүүлжэ хэмжээнүүд тухай» ВКП(б)-эй ЦК-эй февралска пленумы ба ВКП(б)-эй Обкомой 26-дагы пленумын тогтоолууды бөлүүдлэн зорилгоор, БМАССР-эй хүдөө ажылын Министрство болбол гол түлэж үрһэнэй ажал эрхилжэ байгаа ажылануудай хүдэлмэри арготехническа түрүү наука ба үйлдэбэрни дүр шалгалт үнэбэн дээрэ ябуулхын тула, аймагуудай үрһэнэй ажал эрхилжэ ажыланууд туршалгын хүдэлмэри эрхилдэхэ тухай приказ гаргаба.

Министрство болбол Овохойн гүрэнэй селекционо станцияр ба Министрстваны сортоной управлениээр зохиогдон, 1947 он соо аймсемхозуудта ябуулагдаха туршалгын хүдэлмэрин тематическэ түсэбэ баталба. Аймсемхозуудай туршалгын хүдэлмэри заабари болон хувьдэри үгэжэ байхы сортуулава ба Овохойн гүрэнэй селекционо станцинуудта даалгаба.

Аймсемхозуудай агрономууд болбол туршалгын хүдэлмэриэ шууд сэтэ дүүргэжэ болон. Гэбэшэ, аймсемхозууд бүхэндэ туршалгын хүдэлмэриэ ябуулгагаар үдэр бүхэндэ бодото тубаламжа үзүүлжэ байхы гүрэнэй селекционо станция научца хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажылын министрствын, аймагай хүдөө ажылын тагауудай ба машинно-тракторна станцинуудай мэргэжэлтэдэ даалгадаан байба.

Гэвэтэй хамта, республикын хүдөө ажылын Министрство болбол туршалгын хүдэлмэрин түсэбэ гүйсэлдэхэ дүй дүршэлтэй колхознууд ба станцинууды дагуулжа; колхозуудта хата-лаборатори бив болгохо, тэрэнэй ажилтой байра олохо түгэжэ ба тэрэнэй түхэрэйтэ, нагдыла хэрэсэлгүүд, ном мяты ажылын тула зөөртэ номлохо; туршалгын үрэ түнхэ үзэн шуудлаа бүхы хүдэлмэри хата-лабораторин дээрэ согсолон, колхознигуудай хата агрогеническа хураалсал үнэргэжэ, олонитэй колхознууды агрономууды шана шана туйлгануудай ба үйлдэбэрин архим түршэлдүүдтэй танысуулы хураахаба.

В. Мамилев.

Коммунистууд ба комсомолцууд түрүү зэргэдэ ябаха ёһотой

Комсомолцууд үндэр ургасын түлөө тэмсэнэ

Үндэр баян ургасын абаха, социалистическэ адуу малай тоо толгой олошоруулха, тэрэнэй ашаг шымы дээшлүүлжэ гоһан хагуу шанга тэмсэл колхозно полинууд, малажалы ферманууд болон гүртэнүүдтэ ябаха байна. ВКП(б)-эй Центральна Комитетэй февралска пленумын тогтоолоор зэбсэгжэбэн хүдэтэй коммунистууд ба комсомолцууд өмөөдөхө гүрүү үргэвүүды бөлүүлжэ, энэ түүхэтэ тогтоолы дүүргэжэ шэжэн хүсэлдэгшээр бүхы колхозно тариашадтай хамта ажаллана.

Зэдын аймагай комсомолско организации 97 член сэтэ полоней станциудта хүдэлмэрилнэ. Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой 39 комсомолц плугшадаар ба борнойшооор хүдэлмэрилжэ, ажалай үндэр бүтээсин жэжээ харуулна. ВЛКСМ-эй член нүхэр Доржиновый хүдэлмэрилдүг үндэр ургасын комсомолско-залуушуулай звенэ колхоз соогоо түрүү хүртэ ээлжэ явана. Эдэнэр га бүрнөө 12 центнерһээ дооцо башы ургасын абаха зорилго урда табынхай.

0,5 гектар хахалшэ жормотой байсан комсомолцууд нүхэр Гомбоев, Норбоева, Цыбьяковичева, Жаргалова гэгшэд 0,6-0,7 га эрхим шанилтайгаар хахала. Ленинэй шөрмжлэтэ колхозой комсомолц нүхэр Харачиновой үндэр ургасын звенэ болон Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой олонхы комсомолцууд тарлжа дээрэ большевистскэ жэжээ харуулна.

И. Харжеев, ВЛКСМ-эй Зэдын айкомой секретарь.

Эрхим ажалай жэжээ харуулна

Бгүрүн аймагай томохон колхозуудай нэгэн болохо «КИМ» гэжэ хүдөө ажылай эрхилнэ 25 коммунистууд өмөөдөхө зорилгоууды зүбөөр ойлгоо. Эдэнэрэй олонхын колхозно үйлдэбэрин шидэхэ участогуудта хүдэлмэрилжэ, тэндэ партийна нүдлэ бөлүүлжэ байна. Эдэ коммунистууд хүдөө ажылы нэргээн бодхохо гоһан парти ба правительствын тогтоолтой урганын колхознигууды гүнзэгшээр танысуулна.

Коммунистууд социалистическэ мүрхсөө бригада болон звенонуудай хоорондо үүсхэжэ, өмөөдөхэ эршэтэй шанилаар ажаллана. Тариашадтай бригадын бригадир нүхэр Базаров, ефремовскэ звеноний авеневод нүхэр Улытуев, рядовой колхознигууд Дымбыров, Гоншоров гэгшэд коммунистууд юм, Эдэнэр Удэрһингөө нормые доодоо үлүүлэн дүүргэжэ бусад колхознигууды шэжэ зорилто ажалда зоржжуулна.

Огородно бригадта тоо бүридхгшээр хүдэлмэрилдэ коммунист нүхэр Бадмажалова гэгшэ даалгабарта хүдэлмэриэ жэжээтэ хайнаар дүүргэжэ гадна, нилтэ-политическэ үдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулна. Тус колхозой шурьгениска звенө ВКП(б)-эй член нүхэр Дуларжапова хүтэлбэрилнэ. Звенэ хаха нелонго жэлдэ нэгэ гектарһаа 200 центнер халуста «абхан» байна. Тини, мүнөөшлө өмөөдөхэ заахыны доошо башы ургасын абахаар тэмсэжэ байна. Барилгын бригады хуушаны коммунист нүхэр Гомбоев хүтэлбэрилнэ. Үндэр наһатэй боллошые хаа, колхозно центрые культурна болбол-

сон болгохын түлөө шэжэ гартын улаа удаагшэрынь бариха байла. Залуушууд өөрынгөө баян дүршээ үгэжэ, модошо дарханай мэргэжэр хурчана. Нүхэр Гомбоев шэн зорилгоор хүдэлмэрилһэнэйгөө тэмсэ «Хүнхэрлэй тэмдэг» гэжэ оршон шогнагдан байгаа.

Колхозой парторг байһан мүнөө правленин түрүүлгшээр дүжүүлэгшэ коммунист нүхэр Шибиков гэгшэ болзол ажылы амхилхалтэ таллар бүхэлүүлжэ, колхознигууда баян шалалтэ болгон тунша асаха сүсэхы дэргэнтэй хүдэлмэрилнэ.

МТФ-а дагыша коммунист Доржиев, мүн тариашалан комсорг нүхэр Тогошев, хоньшон Цыренова гэгшэ мүн лэ шэн габьяатайгаар ажалла байба, партиин ЦК-эй февралска пленумын тогтоолы бөлүүдлжэ ява. Партийна организациин 12 агитаторууд эрэгтэй, эмэгтэй колхознигуудай дунда нилдэгшэ ехээн полоней-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тэдэнэрыне шэн зорилго ажалда эрхилжүүлнэ. Агитаторнууд үгдэ Улытуев, Тогошев, Шибенов башы бусад ялангага эрхилдэгшээр хүдэлмэрилжэ, колхознигуудай дунда эрхилжэ хүнүүд болло.

«Колхозник» гэжэ ханын гэгшэ мүн «тайшалгы хуушаанууд» бэ болзор соогоо ехээн хоньхолохойгоор башагжи гарана. Эмэгшэ ушаар колхознигууд артель соого боложо байһан хоньнуудтай бэрш түгэс танылсадаг байна.

И. Баженов.

Абхан уялгая дүүргэдэггүй комсомолцууд

ВЛКСМ-эй обкомой II пленумэй тогтоолы бодото хэрэг дээрнэ бөлүүлжэ тухай комсомолой Кяхтын айкомой III пленум дэлгэрэнгы шиндэбэри баталан абхан байгаа. Хабарай тарилгата комсомолцуудай хабаадаха тухай тус пленум дээр өнсоор ээлжээ ван.

Тэдэ, кяхтынхи энэ шиндэбэри хангалгүйгээр дүүргэжэ байна. Үндэр ургасын түлөө мүрхсөөндэ комсомолско-залуушуулай 13 звенэ оролсоо. Эдэ звенонууд мүнөө болтор өмөөдөхө ажылы зүбөөр эмхидхэжэ шаддаггүй. Сүбэгтын сомоной «Улаан-Табанууд» колхозой комсомолско звенэ (звенөвдын нүхэр Бадмажалов) тарилгын ахилһэнэ хойшо үдэрэнтөө нормые дүүргэнгүй.

Тэрэшлэн Усть-Кираной сомоной «Большевик» колхозой комсомолско-залуушуулай звенэ (звенөвдын нүхэр Цыремпилов, мүн лэ нимэрхүү байдалтай. Комсомол-

цууд—плугшад Бадмацыренова, Даборжиева гэгшэд үзэр бүри 0,6 га газар хахалхын орондо малай 0,40—0,43 га хахала.

Тус сомоной Сталиной нэрэмжэтэ колхозой комсомолцууд бэрш ямаршы ажал хэнгүй гэхэдэ болон, Комсомолско организациин секретарь Шырдендыков гэгшэ комсомолцууда эмхидхээгшэтэй тусхайта ажалыггүй ябаха байба юм. Тиниэхээ энэ нүхэр эмхидхэжэ мэдэдэггүй байба юм.

Комсомолско акин организацинуудайгаа нимэ муугаар хүдэлмэрилжэ байһыны мээржээ байһы ВЛКСМ-эй айком ямаршы хэмжи абангүй. Хатархалд айкомой секретарь нүхэр Громов болбол комсомолско звенонуудай хэлы гектар газар хахалгы мэдэдэггүй байба юм.

Б. Дымбыров.
(Манай корреспонденц)

ПАРТИДА АБАЛГА БА КОМУНИСТУУДЫЕ ХҮМҮҮЖҮҮЛГЭ—ПАРТИНА ХҮДЭЛМЭРИН ШУХАЛА ЗОРИЛГО МҮН

«Партиин ургалта тухай ба ВКП(б)-эй шэнээр орогшодтой партино-эмхидхалэй болон партино-политическэ хүдэлмэринүүды шанагдаха хэмжээнүүд тухай» 1946 оной июлин 26-да гаргаан өөрынгөө тогтоол соо ВКП(б)-эй Центральна Комитет болбол партиин зэргэдэ шэнэ членүүды абаха хүдэлмэрида, мүн партина организацинуудай зүгһөө энэ хэрэгы хүтэлбэрлэжэ ябадала ехээн дутуу дунданууды элрүүлһэн байл.

ВКП(б)-эй ЦК болбол өөрынгөө энэ тогтоол соо олонхы партиина организацинууд хаада партида шэлэн абахага, тэрэнэй составые сар үргэжэ найжаруулжа тухай нагалаа табинаггүй, ВКП(б)-эй Уставые эбдэжэ, партида абаха ябадалы тус бүриг хэнгүй гэжэ тэмдэглэһэн. Партиин ЦК болбол ВКП(б)-дэ абаха хэрэгтэ өөрөө бүтэхэ ябадалы болгоулжа гэжэ ниутагай партиина организацинуудаяа эрилтэ хэжэ зуураа, ВКП(б)-дэ шэнээр орогшодтой эмхидхэлэй ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэриэ янгахалга тунша гол андалаа табихы парторганизацинуудһаа эрһэн байгаа.

Энэ тогтоол абганһаа хойшо жэл шатуу сэг үгээр. Манай обиды партина организацин тус тогтоолы хэрэгээр бөлүүдлжэ байһан тухай зарим нэгэн дүн гаргахда болохо байна. Тини, областной партина организацин болбол ВКП(б)-эй ЦК-гэй заабарин ехоор өөрынгөө заргы ургуулжа ба областной партина организацин составы шагары найжаруулжа тунша нилдэгшэй ехээн хүдэлмэри хэлбэ байба.

ВКП(б)-эй ЦК-гэй тогтоолы Обкомой, тэрэнэй бүлээр партиин айкомуудай пленумууд дээрэ зүбшэн

хэлсэжэ, энэ талаар өмөөдөхө хүдэлмэриэ байһан дутуу дунда зүйлүүды есудхаха тунша бага бэшэ хүдэлмэри хэргэһэн байха юм.

Партиин ЦК-гэй тогтоолы дүүргэлтэ болгохо, манай ВКП(б)-гэй айкомууд болон партина эхин организацинууд болбол партида шэнэ членүүды абахадаа тон харюусалгатайгаар хандага болоо. Мүнөө партида хаа-хамаагүй абадаг баримтанууды үзэнгүйбди. Олонхы аймагуудай партина комитетүүд партина эхин организацинуудта түлэмжэ ба хүтэлбэри хайнаар үгэдэ болоһониннь тэмдэглэжэ үзэгшэ.

Айкомуудай хүдэлмэрилэгшэд колхозууд ба предприятинуудта олохоор партина организацинуудта ехээн туншаалмажа үзүүлнэ. Партиин доторхэй хүдэлмэри эхин организацинуудта нилдэгшэй найжаруулагда. Партийна суглаанууд түргэ түргэнэр ба һайн бэлдэхэйтэйгээр үнэргэгдэжэ боллоо. Коммунистуудай буралсал явала найжаржа байна. ВКП(б)-гэй айкомуудай ба парторганизацинуудай дээргээ кружогууд, политхургуулинууд, үдэшин партиин хургуулинууд байгуулагдажа, коммунистуудай буралсалда эмхи гурим табигдаба.

Энээнэй ашаар ялангага хүдөө ноутатуулаха партина организацинууд эмхидхэлэй ба политическэ талаар бүхэлжэжэ байна. Тэдэнэрэй олонхы дүн сэрэгшэй һуудла табанжэрлэй түсэб соо хараалагдана программые бөлүүдлжэ хэрэгтэ арад нийте зүбөөр эмхидхэнэ.

Гэбэшэ, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолы дүүргэлтын ябасы хангалттай дээрэ тоолохо тон аргагүй байна. Олонхы партина организацинууд болбол ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолһоо зүб тобшолол хэжэ,

Эдэ баримтанууд хаада манай андхи олонхы партина организацинуудай ВКП(б)-гэй ЦК-гэй болон партиин Обкомой пленумэй тогтоолууды бөлүүлжэ хэрэгтэ хайша хэрэгээр ханданынь харуулаа гэшэ. Тэдэнэр хаада энэ тогтоолууды партиин айком ба райкомуудай пленумууд дээрэ зүбшэн хэлсэбэшы һаа тус тогтоолууды дүүргэлтэ болгохо тунша практическэ хэмжэе-ябууланууды абаагүй байһаннинь элти болон.

Партиин Центральна Комитет болбол ВКП(б)-гэй зэргэдэ тубхын түрүндэ политическэ талаар дүрэн бэлдэхэлтэй болоһон хүдэлмэришад, колхознигууд, интеллигентүүды алуулхы бидэнэрһээ эрилтэ хэнэ. Манай республикын условида түрүү малшад, трактористнууд, комбайнернууд, бригадирнууд, звенөвожуу болон ажайлдэбэрин предприяти ба транспорт дээрһээ түрүү слесарьнууд, токлярнууд, машинистнууд, техникүүд болон инженерүүды партида алуулхы ёһотой болоно.

Энэ эрилты дүүргэлтэ болгохо партина организацинууд болбол ВКП(б)-гэй Уставые тон тариашад еһотой. Партида ороһон хүн бүхэнэй шадабери мэргэжэлы ба тэрэнэй коммунист болоһон үндэр дээрэ нэрээрһээ хэрэгтэ ажал хүдэлмэри дээрэ харюулжа шахаха байһаннинь хаража үзэхэ зайлашагүй.

Партиин айкомууд, райкомууд болон горкомууд болбол партина эхин организацинуудай хүдэлмэриэ сар үргэлжэ шалгажа, тэдэнэрэй хэрэгээр өөрынгөө заргы ургуулжэ байһан тухай ээлжэтэ пленумүүд дээрэ зүбшэн хэлсэжэ ёһотой. Партийна эхин организацинуудай ургалты шалгажа үзөөд, тэрэн тухайгаа бюорогой заседани дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, партида орогшодтой составы шагары найжаруулжа тунша хэмжэе-ябууланууды абаха уялгатай.

Партиин доторхэй ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэри партида абалгатай нэгтэ холбоотой байна. Гэхэ зуура манай олонхы партина организацинууд хаада партиин доторхэй хүдэлмэриэ, партида шэнээр орогшодтой идейно-политическэ ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэриэ найжаруулжа тунша ямаршы хэмжээ абадаггүй байха юм.

Жэшээлхэдэ, Зэдын аймагай «Улаан Шовтэй», «Пятилетка» гэжэ хүдөө ажылай артельнүүд партина эхин организацинуудай хэргэдэ байгуулагдаһан политхургуулинууд оройдошы хүдэлмэрилнэгшэй. Нинтэ хураалсаа дээшлүүлгын түлөө энэ аймагта 9 хургуули нэгдэлэн байгаа. Теэд, таһанай оройдоо гурбаннинь хүдэлмэрилнэ. ВКП(б)-гэй истори шухалхын түлөө би болболдоно кружогуугаа тон үсөөн хүн явана. Гэхэ зуура ВКП(б)-гэй айком, тубхын түрүндэ тэрэнэй пропаганда ба агитацин таһаг болбол коммунистуудай политическэ хураалсалда еһо тэбгээр ханджа, хэн хаана хурахаг гэжэ саарһан дээрэ башдэ, хүдэлмэриэ хизаарлаба.

Ингэжэ коммунистуудай политическэ буралсалда еһо тэбгээр хандан ябадал Торнин, Хажэнгын ба бусад аймагуудай партина организацинуудта үзэгшэ.

Залуу коммунистууды большевистскэр хүмүүжүүлжэ хэрэгтэ партина суглаанай хэлы шэнээн ехэ удахашанартай байһаннинь ханданы мэдэжэ. Теэд, партийна суглаанууд хаада хаана янагшэй хайнаар үнэргэгдэнэ гэхын аргагүй байна. Заримда партина суглаанууды тон наралтайгаар, бүхы коммунистуудай хабадалгүйгээр зарлаха ябадал үзэгдэжэ байна. Иймэ суглаанууд дээрэ нмагта ВКП(б)-гэй айкомуудай зүгһөө хайшагдан дурхагдаһан асуудланууды зүбшэн хэлсэжэ, өөрынгөө колхозой, предприатинн ба МТС-эй урда байһан асуудланууды үсөөн тэдэ зүбшэн хэлсэжэ байха юм.

Парторганизацинуудта партиин доторхэй ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэринүүдэй хангалтаггүйгээр табигдан тухай бусад олон баримтанууд хэлэжэ үгэнэ. Партийна ба гүрэнэй жаг заршамы едэбэн ябадал мду коммунистуудай дунда элэжэ үгэнэ. Тэдэнэрэй олонхын партиин суглаандаа ябадаггүй, членскэ тэбэрэ оруулдаггүй байха юм. Мр партийна билдээ халанаар халагана ябадаг. Үйлдэбэри дээрэ түрүүгээр дүүргэлэгшэй баримтанууды олон үзэгдэнэ. Партиин кандидатүүдэй ехэхи хубинь ВКП(б)-гэй члендэ орохо болзороо алдан байба.

Жэшээлхэдэ, Улан-Удэ горной Городской райкомдо тоо бүридхэр байдаг 466 кандидатуудай 217-нь ВКП(б)-гэй члендэ орохо болзороо алдан байна. Заиргайн аймагай партина организацин партиин членүүдэй 190 кандидатууд тоолодон. Теэд, тэдэнэрэй аяр 140 хубинь ВКП(б)-гэй члендэ орохо болзороо алдажархоуд явана.

Эгээл иймэй партиин доторхэй ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэринүүд бүхы системые эриг шууд найжаруулжа ябадал бүхы партиин организацинуудай мүнөө үеһин тон шуудла зорилго болоо байна гэшэ.

Партиин ургалта тухай ба ВКП(б)-дэ шэнээр орогшодтой партино-эмхидхалэй ба партино-политическэ хүдэлмэринүүды шагнаха тунша хэмжээнүүд тухай ВКП(б)-гэй Центральна Комитетэй тогтоолы үзэр бүри дүүргэлтэ болгохо манай бүхы партина организацинуудай мүнөөдэрэй шухала зорилго мүн.

Иймэ хүдэлмэри хээд бабал манай эргы саашадан бүхэлжэжэ ба партина организацинуудай эмхи шадабарин дээшлүүлжэ шада байһабди.

А. МОДОВО.

Хэвлэлэй шэнжлэл

КУЛЬТУРНА ХУДАЛДАА-НАЙМАА ДЭЛГЭРҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

Энхэнд хуудалдаа-наймаа эрхлэх үүсгэлтэй байгааг харахад... (text continues with details of the cooperative movement and the role of newspapers)

сомоной сельпогой бухгалтер Абримова 4419 түүхэртэ кооперативна зөри үбэршлэнэ... (text continues with news about the cooperative movement and the role of newspapers)

«Кудринский колхоз» (ВКП(б)-гэй Кудрын айкы ажалшад ай... (text continues with news about the cooperative movement and the role of newspapers)

Аймагуудай газетүүд хадаа худалдаа-наймаанай... (text continues with news about the cooperative movement and the role of newspapers)

Аймагуудай газетүүдхэ

Бригадада Улаан туг, МТС-эй дирекца ба партизан трактора бригадануудын... (text continues with news about the cooperative movement and the role of newspapers)

Алгата тушаагаад, 5 центнер талха, бусад продукт ба эд товарнуудыг... (text continues with news about the cooperative movement and the role of newspapers)

Нолхозэй барилга

Аймагт Сүбэгтэй сомоной Улаан-Сүбэгтэ гэжэ артыг... (text continues with news about the cooperative movement and the role of newspapers)

дадаа хэмжээ-ябуулагуудыг энэ колхозной бэлтгэжэ... (text continues with news about the cooperative movement and the role of newspapers)

Редакцида ерһөн бэшгүүд

Худалаар хэлэнэрхөд нууна

«Дайдай бүлэй үеэ хүдөө ажарые хүгжөөн дэбжүүдхэ хэмжээнүүд тухай» ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февральска Пленумей гүүхэтэ шинэхабарие бэ-лүүлхын түлөө эсэе-сусаагайгээр худалмэрилжэ байгшадые хангахын түлөө хабарай тарилгын үеэ советска худалдаа-наймаае жэшээтэ найнаар хэлгэрүүлхэ гэһэн зорилго айм-потребсоюзудай урда табигдаанинь али.

Тезэ, Яруунын аймпотребсоюз тарилгын эхиллэнхэ хойшо мүнөө хүртэр худалдаа-наймаанай худалмэ-риие шэнэхэн табижа шатаагүй, харин урдаахыгаар нобшоор худалмэ-рилжэ байна. Тус аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр Зубарев гэ-шэ: «Тарилгын эхилхэ үеһөө хойшо колхозууд ба бригаданууд дэгүүр, МТС-үүд ба полевой станууд дэгүүр ябаха нүүдэл наймаан амхижаагүй юм. Энэ хадаа сай, буд, тамхи, зуруул гэжэ матые элбэгээр худалдаху юм» — гэжэ хөөрһөн байна.

ЭРХИМ ХУДАЛДАГША

Закаменай аймагт Хаминин сельпогой таагта худалдагшаар худалмэрилжэ байгаа нүхэр Ринчин Должитов гэшэ худалдаа-наймаае жэшээтэ найнаар ябуулдаг, эд бараанай эрьесын ба бэлэхлэй түсэбтэ хараана харада дүүргэжэ, үшөө үн-гэрэгшэ жэлхэ хойшо эд хэрэглэ-шадэй кооперативн түрүүлэгшэ эрэгшэ гарахан юм.

Агууехэ Октябриин 30 жэлэй оёе хүндэтэйгөөр угтая!

Улаан-Удын «Металлоширотреб» завод ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Заводой эрхим стахановец Сыромятников гэшэ хүдөө ажарын машинуудай деталнуудые үйлдэрилжэ байна.

Түрүүшын декадын амжалтанууд

Байгал-Сэлэнгийн парохоствинцад навигацин эхиллэн сагһаа хойшо нилвэ амжалтагтайгаар хүдэлмэрилжэ байна. Навигацин эхиллэнхэ хойшо үнэгэрһэн декадын үйлдэбэриин түсэб ашаа шоралтын талаар 103,8 процент дүүргэжэ. Энэ хадаа май харын түсэбэй 36 проценттэ болоно.

Шудхалаашад түрүүлнэ

Нютагай ажайлэбэриин Минис-терствын Улаан-Удын «Металлоширотреб» заводой коллектив хадаа хүдөө ажарын машина ээбсэгүүдэ запас частынуудые үйлдэрилгын, мун бусад шудхала захиинуудые үйлдэрилгын хэмжээ апрельдэ урда харануудай түсэбтэ ороходо 10 процентээр эхлэхэ, голоход гаргаха ябадалые огтолон усадхаха ба шудхала захиинуудые тов түргээр бүтээхэ гэһэн зорилготой байн юм.

Үнэгэрһэн жэлдэ шудхалаагай цэвэр формовщик байн нүхэр Белоусов гэшэ мүнөө шэрэм шудхалгын цехын начальник болгодон дэбжүүлэгшэ. Тиин энэ нүхэр хадаа шэрэм шудхала дээрэ шэнэ шэнэ арга дүршл-нүүдые ухаалан нобтарүүлжэ, үйлд-бэрид хэрэглэлэе, залуу худалмэри-шэдэй дүй дүршлэе дээшлүүлхэн ба ажалай эмхидхэл, бүрихэлэе най-жаруулһанай ашаар 1947 оной үн-гэрһэн 4 харын түсэбтэ нилвэ эхээр үлдүүлэн дүүргэжэ, завод соогоо тү-рүү буури эзэлжэ.

Запасной хэрэгсэлнүүдье шэлэн абалгы хурдадхана

Республиканска «Сельхозснаб» конторын складта хүдөө ажарын ма-шинануудай ба тракторнуудай запас-ной хэрэгсэлнүүд саг үргэлжэ абга-на. Полевой худалмэриинүүдэй үе-лэ трактор ба машинануудай эбэрхэ, худалмэригүйдэй ажуулые усдахал-га да тიმэ хэрэгсэлнүүдэй хазы шэ-эзэн ехэ хэрэгтэй байдагынь мэдэжэ.

Хүдөө ажарын машинануудые за-пасной хэрэгсэлнүүдээр хангаха ту-шаа манай республикын түрүү кол-хозууд найн анхарал табина. Кабан-ский, Прибайкальскын, Байкало-Ку-дарын аймагуудай колхозууд хара-лагдан лимитэе бүримһэн саг бол-зор соонь абахые оролоно. Дурса-гдһан аймагуудай түлөөлэгшэд үзэр бүридэ шахуу «Сельхозснаб» ко-нторо ерәжэ, хэрэгсэлнүүдые абал-гы ба аймагуудаа гэжэ гаргалгыг эмхидхэнэ. Гэбшье, Яруунын, За-каменай Хорин аймагуудай колхо-зууд запасной хэрэгсэлнүүдье шэлэн абалгаар хожомоно.

АРАД ЗОНОЙ ДУНДА НАУЧНО-ГЭГЭЭРЭЛЭЙ ХҮДЭЛМЭРИИЕ ҮРГЭНӨӨР ЯБУУЛАЯ!

НИИКЭ-гэй научна худалмэрилэгшэдэй суглаанһаа

Бурят-Монголой культура ба эко-номикын научно-шэнжэлэлтын ин-ститутэй эрдэмтэд советска наукин, литературын ба искусствын ажал-ябуулагшадтай хандалгыг өөһдөнгө-сөөгөөр суллан дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, ха-луунаар дэмжэхэтэйгээ хамта, науч-но-гегөөршэй худалмэриинүүдье оло-ниитын дунда үргөнөөр ябуулга гэжэ шийдхэбэ.

Түүхын наугануудай кандидат нү-хэр Хаптаев өөрингөө үгэ соо нитжэ хэлсэбэ: Коммунистическа общество бай-гуулаха агугетэ зорилгыг амжалгатай-гаар бэлдүүлхэ ябадал хадаа советска араднуудые хүмүүжүүлхэ, хүн зоний ухаан бодолшо капитализмын үлг-дэлүүдье дүрэнээр усадахтын ярил-тэ табила. Ленин-Сталиной агугехэ партиин, советскэ засагай ба сталин-ска национальна политикын ашаар бурят-монгол арадай дундаха ур-гэжэ гарахан биднэр болбол худалмэ-ришад ба таряашадтай тааршагүй нягта холбоотой гэжэбди. Биднэр хадаа ажалшаддай дунда культу-рнотөгөршэй худалмэриие үргэнөөр ябуулжа, төлөшье гөгөөрүүлжэ өл-сөөгөөр хараха ба таряашадтай таар-шаха хадаа онсо анкаралдаа та-бияа урялжа. Нигэр Цыдендамбаев хаар гөродой интеллигентүүдэй үм-

на историческа материалызмаар лек-ци уншаха байна. Институтдай директор нигэр Г. Ц. Бельгаев өөрингөө үгэ соо манай агугехэ социалистическэ Эхэ оро-ной хүсэн түгэлдэр, агугехэ байн-нистэ харуулжа, улад зоние социа-листическа культурынгаа түлөө омг-сальхэй түрүүлэн хүмүүжүүлхэтэйгээ хамта, мүнөө гэһэн буржуазна куль-турын уриа доро дохио ябадалда эсэргүү эрид шууд тэмсэл ябуулаха еһотойбди гэжэ хэлсэбэ.

Удаань научна худалмэрилэгшэ нүхэр Малахинов үгэ хэлсэбэ:

Бидэдай үмээнэ ишмэ үргэн арга-боломжые нөөжэ үгэһэн манай орон шэнгэ тиимэ орон хэлхэй дээрэ байх-гүй. Ленин-Сталиной партиин агуге-хэ идеягээр ээбсэжэһэн советскэ эр-дэмтэд болбол хүдөө тосхоннуудай ба гөродуудай арад зоний дунда поли-тическэ ба шэнжэлхы ухаанай арда-мы дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ хамагһаа өд-бөхитэйгээр оролсохо уялгатайбди. Би өөрөө хүдөө колхозуудаар ябажа, одонитын үмээнэ экономическа асуу-далнуудаар лекцинуудые уншахаб.

Тус институттай научна худалмэри-лэгшэд нүхэр Цыдендамбаев, Залкинд, Элиасов ба бусад ад нүхэдэй урялыгые халуунаар дэмжэжэ, мун лэ хэдэ хэд-дэн научна лекцинуудые уншахабди гэжэ хэлсэбэ. Нигэр Цыдендамбаев болбол колхознигуудай үмээнэ бурят-монгол хүдөө лекцинуудые ун-шаха ябадалда онсо анкаралдаа та-бияа урялжа. Нигэр Цыдендамбаев хаар гөродой интеллигентүүдэй үм-

Бурят-Монголой культура ба эко-номикын научно-шэнжэлэлтын ин-ститутдай эрдэмтэд советска наукин, литературын ба искусствын ажал-ябуулагшадтай хандалгыг өөһдөнгө-сөөгөөр суллан дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, ха-луунаар дэмжэхэтэйгээ хамта, науч-но-гегөөршэй худалмэриинүүдье оло-ниитын дунда үргөнөөр ябуулга гэжэ шийдхэбэ.

Түүхын наугануудай кандидат нү-хэр Хаптаев өөрингөө үгэ соо нитжэ хэлсэбэ: Коммунистическа общество бай-гуулаха агугетэ зорилгыг амжалгатай-гаар бэлдүүлхэ ябадал хадаа советска араднуудые хүмүүжүүлхэ, хүн зоний ухаан бодолшо капитализмын үлг-дэлүүдье дүрэнээр усадахтын ярил-тэ табила. Ленин-Сталиной агугехэ партиин, советскэ засагай ба сталин-ска национальна политикын ашаар бурят-монгол арадай дундаха ур-гэжэ гарахан биднэр болбол худалмэ-ришад ба таряашадтай тааршагүй нягта холбоотой гэжэбди. Биднэр хадаа ажалшаддай дунда культу-рнотөгөршэй худалмэриие үргэнөөр ябуулжа, төлөшье гөгөөрүүлжэ өл-сөөгөөр хараха ба таряашадтай таар-шаха хадаа онсо анкаралдаа та-бияа урялжа. Нигэр Цыдендамбаев хаар гөродой интеллигентүүдэй үм-

70 хүн хуралсажа гараба

Мухаршээрэй аймагт Сутайн сомоной колхозуудар үзэг башгагта арад зоние хургаа кружогуудай худалмэриин шалгалта боложо дүү-ржэ. Энэ шалгалтын дүнүүдэй еһоор тус сомоно 70 хүн бурят-монгол үзэг дээрэ уншажа, бэшэжэ шатадаг болоһон байба.

Удаань научна худалмэрилэгшэ нүхэр Малахинов үгэ хэлсэбэ: Бидэдай үмээнэ ишмэ үргэн арга-боломжые нөөжэ үгэһэн манай орон шэнгэ тиимэ орон хэлхэй дээрэ байх-гүй. Ленин-Сталиной партиин агуге-хэ идеягээр ээбсэжэһэн советскэ эр-дэмтэд болбол хүдөө тосхоннуудай ба гөродуудай арад зоний дунда поли-тическэ ба шэнжэлхы ухаанай арда-мы дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ хамагһаа өд-бөхитэйгээр оролсохо уялгатайбди. Би өөрөө хүдөө колхозуудаар ябажа, одонитын үмээнэ экономическа асуу-далнуудаар лекцинуудые уншахаб.

НИИКЭ-гэй научна худалмэрилэгшэдэй суглаанһаа

Угэ хэлэгшэд болбол манай рес-публикын бүтэ эрдэмтэд, дэдэ бүр-гуулинуудай хургагшад, уранзөөл-шод, искусствын болон олонийтын ажал-ябуулагшад хадаа Советска Со-юзай эрдэмтэдэйгээр литературын ба культурын элгэ ажал ябуулагшадтай хандалгыг зүбшэн хэлсэжэ. Эхэ оро-нойнгоо түлөө патриотическа худалмэ-рииде оролсохые урялжа.

Түүхын наугануудай кандидат нү-хэр Хаптаев өөрингөө үгэ соо нитжэ хэлсэбэ: Коммунистическа общество бай-гуулаха агугетэ зорилгыг амжалгатай-гаар бэлдүүлхэ ябадал хадаа советска араднуудые хүмүүжүүлхэ, хүн зоний ухаан бодолшо капитализмын үлг-дэлүүдье дүрэнээр усадахтын ярил-тэ табила. Ленин-Сталиной агугехэ партиин, советскэ засагай ба сталин-ска национальна политикын ашаар бурят-монгол арадай дундаха ур-гэжэ гарахан биднэр болбол худалмэ-ришад ба таряашадтай тааршагүй нягта холбоотой гэжэбди. Биднэр хадаа ажалшаддай дунда культу-рнотөгөршэй худалмэриие үргэнөөр ябуулжа, төлөшье гөгөөрүүлжэ өл-сөөгөөр хараха ба таряашадтай таар-шаха хадаа онсо анкаралдаа та-бияа урялжа. Нигэр Цыдендамбаев хаар гөродой интеллигентүүдэй үм-

Композитор Жигжит Батуев

Хэдэн зуун жилийн туршдаа бурят-монгол ардад аман зохиол болон дуу хүжэмийг иматгал арадай дуушад—ульгаршад зохиодог ба өөхнөө тэдгээр хөөрөж үгэдэг, дууладаг байгаа...

Ульгаршад болбол бурят-монгол арад түрүүшн композиторнуудай урда тээхи үе болон гээшэ. Ульгаршад үндэр баян искусство хадаа советска Бурят-Монголой бэлгитэ залуу композиторнуудай творчествоын ургалтада үндээ нуурын боложо угтан байгаа.

Жигжит Абидуевич Батуевай композиторска ажал-ябуулгын агээл үнэтэ ба гол шухала юмэнь гэхэдэ, тэрэний творчество арадай творчествой нягта барисаатай байна.

Батуев болбол гол түлээ лирическэ шэглэй композитор юм. Тэрэ хадаа дуунай аялгадаа угаа эхэ абьяастай. Тини дээрээ бэшээн зохсолнууд бүхэнийн аялгаараа хүсэд дүүрэн удхатай байдаг. Энэ ушар хүжэмэ онсо эхэ удхашанартай юм, юундэб гэхэдэ, иматгал эвнээ олонинта шагнашадтаа хозоло ойлогстой байдаг. Жигжит Абидуевичын зохолон зуун, танец, магш, поэмэ хадаа үнэн зүрхтэй бэшэдэгэнээрээ, ойлогстой тоо ба удха түгээлэр байгаараа илгардаг. Тини дээрээ тэрэний зохолонд манай үнэн байдалтай нягта холбоотой юм.

Советскэ үнэтэ багцалай хүжэлтын гол шухала шатануд хадаа Батуевай зохиол дотор харагдадаг байна. Жигжит Абидуевич болбол өөрнгөө зохиолнууе партин ЦК-ий тогтоолнуудтай тааралдуулалтын талаарын гүнзгий удхатайгаар бэшаахы хозоло оролодог.

Эсгэе ороноо хамгаалтын агууеелтайн үеэ Жигжит Батуев болбол Бурят-Монголой филармонидо дуунууд ба пляскануудай ансамблин дирижероор хүдэлмэрилжэ зуураа, бурят-монголой фольклоры суглуудуулан ба шэжэллэн байха юм. Суглуудуулан материалнуудайнгаа гүдээ нуури дээр чухар Батуев үдээ шухау дуунуудыг, тэрэнийгээ олонхинь орденотой П. Галсановай шүлэгүүдэй үгэдэ таарууджа бэшээн байна. Эдэ зохолнууд сооцоо илангаяа «Буугаа мэрээр шагаа», «Орөөл» гэжэ зохолнууд илгарна. Өөрнгөө зохолнуудыг бэшэхээ гадна Батуев болбол бурят ба монгол арадай дуунуудай хүжэмые болбосоруулжа талаар амжалтатой хүдэлмэри ябуулаа.

Советскэ Армиин түүхэтэ илалтануудаар зоригжуулагдажа, Батуев болбол симфоническа оркестрээр наадаха лэбжэлтэтэй ба ажабайдалай амисхалаар дүүрэнги марш зохиобо. 1945 ондо Батуев болбол скрипкээр оркестрэй хамта наадаха поэмэ зохолон юм. Манай наанаха, тэрэний Жигжит Батуевай эгээл байн зохолнуудай нэгэн болоно. Ардад ирагуу найхан аялга, хүхюу зугаа танец тэрэ поэмын үндээн боложо үгдэн байна. Нуулай үедэ композитор 13 шана дуунуудыг зохиобо.

Композиторай бэшээн томохон зохолнуудта мүн бурядай ба монголой аялануудаар бэшэгдэсэн популяр оролоно.

Жигжит Абидуевич болбол мүнээ үедэ творческо дүүрэн хүсэ шадалтай. Тэрэ хадаа виолончели дээр наадаха соната бэшэжэ байна. Мүн Агууека Октябрска социалистическэ революцион 30-дхи жэлэй ой болтор симфоническа оркестрээр наадаха барай марш бэшэжэ байна. Батуев хадаа Гүрэнэй Лениний орденотой Бурят-Монголой театрын гланай дирижер Бухбиндргай хамта СССР-ий арадудай хани барисаае харуулан хүжэмтэ комеди бэшэжэ эхилээ. М. Маторин, БМАССР-ий габыата артист.

Греческэ партизануудта эсэргүүсэжэ праительственна сэргүүд дахин дэбтолбо

АФИНЫ, майн 13. (ТАСС). Майн 11-д греческэ партизануудта эсэргүү, эхээн сэргэй ябуулганууд дахин эхлээдэ эхилээд, тэрэндэ греческэ армийн гурбан корпусудай частнуд бүхыдөө, мүн тэрэшалэн авиаци хабаадалсана. Энэ дайн байдаан 9 мянган квадратна километр газарта гэхэ гү, али хадата Фессалин хойто талы ба центральна Македоня болоно.

Правительственна сэргүүд партизануудай томо томо бээнэрлэгүүдтэ хүрээлэ гөжэ хэдээн байна. Генеральна штабай коммунисте болбол түрүүшн удэртэ партизанууд 12 боецүүзэ алуулжа ба 30 хүнөө шархтгуулжа тээбэ гэжэ мэдээсэнэ. Тинхээд правительственна сэргүүдэй гээлтнүүд тухай хэблэгдэнгүй.

Газетүүдэй бөшөөр хадаа, партизанууд болбол 15-дхи дэвийн гүсые таһалдуулда гүнжатай Пендодорскос, Писадерини, Андартисной оршоноо эхэ эхэ добтолонуудыг хэдэн байха юм.

Италида правительственна кризис солһон тушаа

РИМ, майн 14. (ТАСС). АНСА агентствын мэдээсэхэн хадаа, коммунистическэ партин парламентска группа өөрнгөө комюнисте сонингэжэ мадуулбэ: «де Гаспери тоон зүрюо анду ябадал гаргажа эгтгэхэгүд ба политическэ буналгаанай ургалтада үшөө дахин туһалһынь харахада халаглана. Министрүүдэй Соведэй түрүүлгшэй болбол конституцида таарамжагүй аюулта кризис гаргаба. Правительство гэшэ өөрнгөө зохолон программы эрид шуу хэсүдэн хүржэ эхилэ юм гэжэ бүхы ороной хүлээжэ байһан тэрэ сагта нимэ шэнэ кризис зорюута гүдхэгээд байһан хэдэн, коммунистическэ парти тох эхээр ханагаа зообоно. Тэрэ кризисээ гаталан гаргажам тухай хэлэхэ юм болоо баа, шэнэ правительствэ гэшэ ямар ябадалы зайсуулжа тушаа дайһан министрөө колониуудай министрөө хоертой хэлсэ хэхээ ямар амжалта туйлабт гэжэ сэргэй министрэй Драйберг асууһан байгаа. Тинхээнь сэргэй министрэн орлолто парламентска группа тэмдэглэнэ.

Фанляндида правительственна кризис болобо

ХЕЛЬСИНКИ, майн 14. (ТАСС) «Йлта Саномат» гэжэ газетын мэдээсэхэний ёхоор, энэний урда тээ байһан правительствын премьер-министр Мауро Пеккало гэшэ урдын толгойлоко байһан кабинетийн эжал ябуулгыг дахин хэргэжэ болохо байһаны элэрүүлэн мэдэхын тулаа мундээр республикын президентэ урваллар эрбэ гэнэ.

«Нюа Прессен» гэжэ газетэ хадаа Пеккалын кабинетэй эрхэ түлөөлгүүдэ хэргэжэ хүсэлтэй байһан тухайгаа президентын хэлэһэн дээрээ мэдээлэе правительственна кризис тун хаяр шинхэгдэжэ болохон бээ гэжэ тухайлна.

Американска сэргэй миссин Анкарада ошохоо байһан

ЛОНДОН, майн 12. (ТАСС). Лондонско радиогой мэдээсэхэнэй ёхоор хойто мэдээлтэн эхнээ американска сэргэй мисси Анкарада ерхөн гэнэ.

Республикскэ радио дамжуулгын программа

Майн 17—суббото 7.00—Радиопрограмма 7.20—Нүүдэй мэдээ элүүд 7.45—СССР-эй арадуудай хүжэм ба дүүнүүд 8.00—Гэр тын материалнууд 8.36—Мондартын тивчүлэа сөөт 10.30—Гэр тын материалнууд 10.45—«Среден ба гүдмилээ» гэр э опероо, 17.00—Ухигүүдтэ рюдагдэн В. К. тавей «Туг» гэжэ рэссакэ. 17.15—Каверна концерт 19.00—Хүжэм. 19.15—ТАСС-эй материалнууд. 19.30—«Сталинска шаңгай лүрээт. РСФСР-э габыната артистка Мария Штр ва Максакана» гэнэ мүнөө кино-литература дамжуулга 20.00—Бурят Монголой хүжэмтэ драмат атрапа Вердини «Травата» гэжэ оперо дамжуулгала.

«П. ОГРЕСС» «Манай зүрхэн» «ЭРДЭМ» «Шулуун сэгсэг»

Австри тушаа союзническэ Соведэй заседани

ВЕНА, майн 14. (ТАСС). Майн 13-да генерал Клейс түрүүлгшэйгээр Австри тушаа Союзническэ Соведэй ээлжээтэ заседани болобо. Энэ заседани дээрэ Союзническэ Совет болбол австрийска правительствын нэгэ хэдэн хуули гаргаһан хэмжээ-ябуулганууды ба мүн тэрэшалэн элүүрые сахиха тушаа уласхоорондын конференциндэ дээр Австрин гараа табихан хэлсэнууды баталһан байгаа.

Тэрэһнээ гадна, француска зонодо байгаа хоер аэродромые Австрин засагай махдээ дам гүгээ шиндхээрри гар мүн тэрэшалэн Союзническэ совет болбол австрийска профессордай нэгэдэлэй делегациятай австрийска канцлерай бэшгүүе үзэбэ. Тинхээд Союзническэ хадаа тус делегацин аликдэ дөхөү гүгээ зүбшөөгөөд, тэндэ асуудалнууд тухайгаа үр мэдээсэхэнь австрийска профессордай нэгэдэлэ дурдахдаа юм.

Европодо хамаатай Экономическа комиссия

ЛОНДОН, майн 14. (ТАСС). Жевенһей Рейтер агентствын мэдээсэхэн хадаа, үсгэлээр Нэгэдэмэл нациануудай организациин Европодо хамаатай Экономическа комиссин заседани дээрэ транспортн асуудал тушаа экспертүүдэй заседани болоходон Португалие уриһанай хэргэби гү гэһэн асуудалы зүбшэн хэлсэбэ.

Советскэ делегация болбол өзэ заседанинуудта Португалиин хабаадалсаны буруушажа арасаба. СИА гэй, Нэгэдэмэл Корольствын болон Голландийн делегатууд хадаа Португалие уриха гэнэн байгаа. Голосовани болоходон энэниие долоон делегат буруушажа ба комиссат Португалие уриха илосовалһан байна. Тини мэдээлэл дахин голосовани бичгаха болоно. Франциин, Исландийн делегатууд халагүй байшоо. Тинхээд Нидерланды делегацида оролцоо саагүй.

Английска армида үндэһэн яһанай илгаа гаргаһан тушаа асуудал тушаа общинауудай палатада асуулга хэблэбэ

ЛОНДОН, майн 14. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулхэн хадаа, лейбористскэ депутат Томас Драйберг гэшэ английска арми дотор үндэһэн яһанай илгаа гаргаһан тухай асуудалы общинауудай палатада табиба гэжэ. Армида байн дураараа оролшоой махдүүлгүүдэ хаража үзэхэдэ үндэһэн яһанай илгаа гаргажа ябадалы зайсуулжа тушаа дайһан министрөө колониуудай министрөө хоертой хэлсэ хэхээ ямар амжалта туйлабт гэжэ сэргэй министрэй Драйберг асууһан байгаа. Тинхээнь сэргэй министрэн орлолто Джон Фримен гэшэ энэ асуудал дахин табиба хэлсэгээдэ бошо, би дары дээрэ тэрэнь ямаршэ мэдүүлгэ хэжэ байна гэжэ гээ харюусаба.

Консерватор, генерал Джеффрис болбол сагаан илосовалһан тухай полкууд гэшэ сагаан яһанай илгаа байдаг юм, тэдэндэ гагцгаан яһан хэргэтэй гэжэ мэдүүлэ Тинхээнь Драйберг болбол ажаглалта хэһэнэнь хураа гэжэ хэлээ, правительствын үртэһэн харюудан хангалар хан хадаа, тус асуудалы хаяр дахин табиба гэжэ байха юм.

Гоминдановска сэргүүдэй дунда дураа гутаа ябадал үзэгдэнэ

ШАНХАЙ, майн 14. (ТАСС) «Веньвайбао» гэжэ газетэ болбол генерал нэрээрэгтэйгээр гоминдановска сэргүүдэй гаргагдан 400 гаран офицерүүд хадаа гоминдановска засагаархинэй зүгшэ тэдэндэ мугаар хандалание буруушаһана мэдүүлхын тулаа майн 12-то Сун Ят—сенэй маволойн дэргэдэ сулларбэ гэжэ мэдээсэнэ.

Дурсагдан газетын түлөөлгшэ тэй интервью хэхээд энэ генералууды удагдажа яһан генерал Хун Хо гэшэ итгэжэ хэлээ: «Правительствоннай демократие дэлгэ» гэжэ.

Индонезидэхи дайн байлданууд

ГААГА, майн 14. (ТАСС). АНП агентствын Батавиһа мэдээсэхэн хадаа, Меданай оршондо ба Бандунга хогуур буудалдан болобо гэжэ. Можокерто шадар голландецууд хэдэн дахин артиллерээр буудажэ. Целебес ба Борнео гэжэ аралнууд дээр голландецууд республиканы дуратай байһан улал зондо эсэргүү байлданууды хэдэн зандаа.

«Банкерт» гэжэ голландскэ носец болбол Таланули (Суматра) гэдэг республикска орошо, гүн удаан буудахадаа эхэхэн гал туймар болобо гэжэ олон индонезийцүү алаһан мэдээсэнэ.

Харюусалгата религи орлогшү Д. Д. ЛУБСАНОВ

«Банкерт» гэжэ голландскэ носец болбол Таланули (Суматра) гэдэг республикска орошо, гүн удаан буудахадаа эхэхэн гал туймар болобо гэжэ олон индонезийцүү алаһан мэдээсэнэ. 25 хоно ой турша соо эмнүүлжэ путевокын сэнгины: «Арши» курдо — 350 тухарга, «Горячиск» курподо — 920 тухарга байха юм. «АРША» курортн сезонуд ишэ сагта эхилэхэ гээбэл: I сезон июний 1-15-дэ; II — июний 16-31-дэ; III — июний 1-15-дэ; IV — августын 1-15-дэ. «ГОРЯЧИНСК» курортн сезонуд ишэ сагта эхилэхэ: I. сезон июний 11-15-дэ; II. — июний 12-ноо; III. — августын 11-15-дэ. Курортдо ошодоо харьдана өөрнгөө мүнээ гэрэшлэха ба «Арши» курорт ошондоо Култук станиц хүртэр туняр харьдн Култук станицһаа өшөөдэ автомашинаар ошохо юм. «Горячиск» курорт ошоходо тунярхарьдгээр Танхой хүртэр ба Тан ой станицһаа курорт хүртэрөө «Ангара» парол ябажа хүрэхэ байна. «Ангара» пароход ишэ үдэригүүдтэ гараха эхилэ. Түрүүшн рөйс сезон 10-да. Хо рөдхи — июний 11-дэ Гүрб.дххи — августын 10-да «Горячиск» курорт ошохо хүүндэ энэ пароходой яһа үдэһэн туняр гэрэшлэха ба Танхой хүртэр эхилэхэ юм. Энэ пароходон курортнигуудта шэрэлгэн курортни дирекци харюусахагүй ба транспорттар онсахагүй байна. Вигуэцискэ тактаар яабадаа Татарово станицһаа «Горячиск» курорт автопаростратар хилгэдагхүдэй. Куортдо ошохо бололон бүхы зон санат-ринокурортно колли гарха ёһотой. Бүхы сезонудта путевко хэрээлэн эмхи зурганууд ба сезонудай эхилэхээ ури 15 хоногдо оройтонууд сезон үзэхэдэ конуудна абаад байха ёһотой. Алсаа юмэ лабажа мэдэхын тулаа ишэ адресаар хэрээтэй: г. Улан-Удэ, Соведүүдэй нээдэху Бийшан, комната № 5-02. Путевкин мунгэ Улан-Удэи Гоминдановска байгаа БМАССР-эй Элдсахиэ Министерствын № 156007 текущи смето оруулжа Солюю.

102 НАНАТАЙ ХҮГШЭН

Дарья Леонтьевна болбол өөрнгөө түрлэн онине мэдэнгүй. Гээблээ хуушан тоогоор мартын 19-дэ түрөлэм гэжэ хөөрөж юм. Үгэһөө 35 жэлэй саада тээ хүдөөлүүлһэн байгаа. Хүшмэй галса хүбүүн Михаил Григорьевич Белых гэшэ мүнөө 62 наһатай. Белых хадаа хэдэн хүжэтэй. Басагалын Зиновья, Любовь гэшэ Кабанскын аймагай Кировай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилнэ. Мүн хүбүүнийн амангаа табилаһанайнгаа нүүдэ МВД-дэ хүдэлмэрилжэ байна.

Михаил Григорьевич өөрөө болыницада моришоор хүдэлмэрилнэ. Дарья Леонтьевна хөөрэнэ: «Хүд дээрэ ябаа болоноб. Габашье наа, хэрхэ үбшэнтэйһэ боложо хүли үбхэдэг. Уржадэр газра гаража нарадаа нуугааб. Хабарай хангалтама найхан агаарта, орон зайһаа хаража, урма салхэлээ ханааб!» — гэнэ.

— Уриань хүнгэн лэ бэлэб дээ. наһа ехэтэй болоһон дээрээһэн хүншэг болодоо... Кабанск тосхондо намһаа аха хүн байхагүй, гансахан би үлээб, — гэжэ үндэр наһата Дарья Леонтьевна Белых гэшэ хөөрөөгө дүүргэнэ.

Дарья Леонтьевна хэы наһа ехэтэй болбошы, яһала хүнгэн нуужа байна. Шэхэнийнһонор, гансахан ухаанлынһаняг бага мохоожог болонхой. Дарья Леонтьевна үшөө үни удаан жалдэ амгалан мэндэ нуухые хүсэнэ.

И. Баженов.

Гүрэндэ нү тушаалгы таһалдуулна

1947 оной түрүүшн хахад соо Торшин аймагай колхозууд 291.207 литр нү гүрэндэ тушааха түсэбтэй байһан аар, апрелин 25-дэ 18.078 литр нү тушаажа, хадд жэлэйһинтэ түсэбтэ бүтэбэ 6 процент хүртэбэ. Мүн энэ болзор соо колхознигууд түсэбтэ 75690 литр нү тушаажа байһан аад, 5013 литр тушаажа хахад жэлэйһинтэ түсэбтэ 7 процент хүртэһэн байха юм.

Нүгөө колхоз доторой хэрэгтэ ба бэшэ тэрэһэн гэрэшлэжэ байһан харша үзэл гаргана. Доодо-Торинь сомоной Воронцовый нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлгшэ нүхэр Мельников) хахад жэлэйһинтэ түсэбтэ зүбхэн 2 процент дүүргэһэн байна. Энэ колхоз апрелин 1-һа 25 хүртэр погашье литр нү гүрэндэ тушаагагүй, Эндэ нүгэ ямаршэ бурхэлтгүйгээр гэрүүлһэнэ. Колхозой правленин «нэгдэй» ямар нэгэ динаалта хэдэгүй байа.

Дээдэ-Торинь, Наранай сомоной колхознигууд гүрэндэ нү тушаалгаар буршые когдэжэ ябана.

Нү тушаалгын нимэ гэгээлтэй яһанай шалтаган хадаа нимэ байна. Колхозой зарим хүтэлбэрлэгшэд гүрэнэй урлах ариун уялгана дүүрхын түлөө ёһотой тэмсэл хэндгүй. Мүн заготконторы агентнууд нулаар хүдэлмэрилнэ. Жэшээлдэ, агентнууд Карганова (Наранай сомон), Авриянов (Доодо-Бургалтай) балилангаяа Поломошнев (Доодо Тор) гэшэд ферм-дэ гэрэгтэ ябажа ойлуудамжийн хүдэлмэри ябуулдаггүй, мүн зохио эригэ хэтгэтэй, уялгы дүүрхэһэнэ зориута хүлжэһэн ноурууныгээ элэрүүлжэ хамжэ абхүүлгтэй байха юм. Бэлхэтэй Министрествын Торинь аймагтай түлөөлгшэ нүхэр Ильин нү тушаалгы таһалдһаннь гаргахын түлөө зохио хэмжэ абзалгүй ба өөрнгөө агентнуудыг болодоор хүтэлбэрлэдэггүй байна.

Г. Данзанов.

Курортнууд ба амаралтын гэрнүүдтэ

Улан-Удын ПСЭ-гэй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад болбол уянайнага аэллажэе амаралты жэл бүхэндэ центральна курортнуудта болон энди амаралтын гэрнүүдтэ олоороо ошожо үнэгэрлэбэ байна. Энэ оной үнэгэрэн дүрбэн нара хахад туршда профсоюзай завком болбол 372 хүнүүдые курорт, санатори ба амаралтын гэрнүүдтэ альгэбэ. Хара Далайн эрьш шадарай курортнуудта 22 пунт-ко. санатори-нуудта 49 ба амаралтын гэртэ 300 пунтвекнууд үгтөө.

Хүүгэдэй амарха лагерьнууд

Медицинска хүдэлмэрлэгшэдэй профсоюзай обком болбол республикын медицинскэ хүдэлмэрлэгшэдтэ ба тэдэний хүүгэдэй эл үрые хамгаалаха талаар бага бэшэ хүдэлмэри ябуулжа байна. Энэ профсоюзай обком болбол центральна ба нутагай курортнуудта 60 хүнийе, Дээдэ-Беревоковдхи амаралтын гэртэ 80 хүнийе альгээхээр харалаад, 80 мянган тухариг номолобо.

Ильинка гэжэ тосхондо хүтэдэй лагерь түхөөрөгдөжэ байна. Мүнөө тэрэ лагерин гэр байра захбарлалтажа ба сэрүлэдэжэ дүргэлзэхөл «Иртобо, Лагерята амарха хүүгэдэй» унтары хэтбэри, орон тумбочка ба бусад хэрэгсэлнүүд хэсэг абтанхай 70 кубометр түлээн бэлэзэгдээ, лэ. қашт дэргэлтэ зөөжэ асаргадаа.

Гурбан сезонэй туршда тус лагерьята хамта 330 хүүгэд амаржа гараха байна. Тэдэндэ тоодо 30 хүүгэд 40 хоногай туршда санаторно амаралтада байха юм. Эхэ оройногшо түлөө ами бээ үгдэн советскэ сэргээдэй хүүгэд түлбэригшөөр амарха юм. Тэдэндэ тоо бүхы хүүгэдэй 15 процент болохо байна.

Город шадарай аймагуудта хүдэлмэрлэжэ байһан медицинскэ хүдэлмэрлэгшэдтэй хүүгэд мүн лэ энэ лагерьта амарха байна. Холын аймагуудтай медицинскэ хүдэлмэрлэгшэдтэй хүүгэд аймагуудта эмхи хэгдэжэ лагерьнуудта энэ профсоюзай обкомой пунтвекор амарха юм. МТС ба хүдөө ажаһын хүдэлмэрлэгшэдтэй профсоюзай обком Дээдэ-Беревоководо хүтэдэй лагерь эмхи хэгдэжэ. Лагерин байрые түхөөрхэ ба захбарлалтын тулаа 4 мянган тухариг номолобо. Амаржа байхандаа хүтэдэй өөрнгөө бэлтэ талангые ұлам дээшлүүлхын тула тэндэ алдэ кружогууд эмхи хэгдэжэ юм. Мүнөө кружогуудтэ сэрэглэгшэ гитары, балалайка, гарчошко гэхэ мэтэ хүтэмай инструментай абтанхай. Мүн библиотекэ түхөөрөгдөжэ юм. Энэ лагерьята амаржа үе соо хамта 300 хүүгэд зугаа гараха байна. Е. Ринчинова.